خبر

سرلشکر باقری:

مصمم به ایجاد کارگروه مشترک نظامی با پاکستان هستیم

سرلشکر باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در تماس تلفنی با ارتشبد ساحر شمشاد میرزا، ریاست کمیته مشترک فرماندهان ارتش پاکستان به روابط حسنه نیروهای مسلح دو کشور از گذشته تا به حال و روند رو به توسعه همکاری‌های دفاعی و امنیتی به‌ویژه در ارتقای تحکیم امنیت مرز مشترک، آمادگی کامل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در خصوص سرعت بخشیدن به پیشنهاد ژنرال ندیم رضا رئیس سابق کمیته مشترک فرماندهان ارتش پاکستان مبنی بر ایجاد کارگروه مشترک نظامی دو کشور را اعلام کرد. در ادامه ارتشبد ساحر شمشاد میرزا ضمن تشکر از تبریک و حسن توجه سرلشکر باقری، مرز مشترک دو کشور را مرز صلح و دوستی نامید و اعلام کرد: جمهوری اسلامی پاکستان همواره حامی منافع جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین‌المللی و به‌خصوص در مسأله انرژی هسته‌ای بوده و هیچ مانعی برای گسترش تعامل دوجانبه وجود ندارد. وی تسریع در فعال شدن کارگروه مشترک نظامی دو کشور را از اولویت‌های ارتش پاکستان دانست و در ادامه از حمایت‌های بی‌دریغ رهبری جمهوری اسلامی ایران در خصوص مسأله کشمیر قدردانی کرد.

این مقام مسئول در ارتش پاکستان در پایان درخواست کرد سلام وی را به رهبر معظم انقلاب، رئیس جمهور و ملت ایران تقدیم کند.

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح همچنین در این گفت‌وگو، راه‌اندازی بازارچه‌های مرزی را گام مؤثری در تعمیق امنیت مرزهای دوجانبه ارزیابی کرد و در عین حال خواستار افزایش نیروهای مرزبانی ارتش پاکستان شد.

میز خبر

واکنش عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس به تهدیدات تل‌آویو:

نتانیاهو کوچک‌ترین خطایی کند اسرائیل از بین می‌رود

جام جم آنلاین: عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: تهدید ایران توسط اسرائیل حرفی بچگانه است و از نیاز او به عرض‌اندام ناشی می‌شود.

ابراهیم رضایی در گفت‌وگو با جام‌جم‌آنلاین تهدید ایران توسط اسرائیل را حرفی بچگانه و بی‌اساس دانست و افزود: نتانیاهو بیشتر از همه سیاسیون صهیونیستی می‌داند که تهدید ایران توسط اسرائیل بچگانه است. او نیاز دارد در جامعه یهودی درون اسرائیل، خود را انسانی قوی و بزرگ نشان دهد و از این‌رو اقدام به تهدید ایران می‌کند.

این نماینده مجلس افزود: تهدید نتانیاهو علیه ایران فقط کاربرد داخلی دارد و هیچ‌گونه ارزش شنیدن و فکر کردن ندارد. این تهدید فاقد ارزش است و ریشه در نیاز نتانیاهو به عرض‌اندام دارد، بنابراین نباید این مسأله را جدی گرفت.

رضایی تهدید نتانیاهو را توخالی خواند و عنوان کرد: نتانیاهو بهتر از هر کسی می‌داند اگر کوچک‌ترین خطایی کند اسرائیل از بین رفته است.

رئیس جمهور با سفرای کشورهای مختلف دیدار کرد

آمادگی برای گسترش روابط اقتصادی با کشورهای آفریقایی

سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهور ظهر دیروز یکشنبه در مراسم دریافت استوارنامه تعدادی از کشورها با نمایندگان این کشورها دیدار و گفت‌وگو کرد.

رئیس جمهوری اسلامی ایران در مراسم دریافت استوارنامه سفیر جدید کشور مالی گفت: با توجه به ظرفیت‌های عظیم ایران، آمادگی داریم روابط اقتصادی خود را با کشورهای مختلف آفریقایی از جمله مالی افزایش دهیم.

رئیس جمهور در آیین دریافت استوارنامه خوزه رافائل سیلوا آپونته، سفیر جدید جمهوری بولیواری ونزوئلا نیز با بیان این‌که روابط دو کشور بسیار صمیمی و دوستانه است، گفت: در سفر آقای مادورو به تهران، مذاکرات سازنده‌ای داشتیم که به توافقات مفیدی برای گسترش روابط فیمابین منتج شد.

رئیسی همچنین در مراسم دریافت استوارنامه سفیر جدید روسیه در تهران با اشاره به افزایش تعاملات دیپلماتیک تهران و مسکو، بر ضرورت شکل‌گیری و تقویت همکاری‌های راهبردی اقتصادی ایران و روسیه تأکید کرد.

رئیس جمهور دیروز یکشنبه در آیین دریافت استوارنامه آلکسی ددوف، سفیر جدید فدراسیون روسیه روابط تهران - مسکو را راهبردی توصیف و تاکید کرد: ایران و روسیه زمینه‌های خوبی برای همکاری در عرصه دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی دارند.

وی با اشاره به افزایش تعاملات دیپلماتیک دو کشور، بر ضرورت شکل‌گیری و تقویت همکاری‌های راهبردی اقتصادی ایران و روسیه نیز تاکید کرد.

رئیس جمهور همچنین در مراسم دریافت استوارنامه خیری بن‌عمر، سفیر جدید مالزی هم با بیان این‌که روابط دو کشور مسلمان ایران و مالزی به‌ویژه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در مسیر توسعه بوده است، تصریح کرد: اولویت دولت ایران تعمیق و توسعه روابط اقتصادی، فرهنگی و سیاسی با کشورهای مسلمان است.

رئیسی با بیان این‌که جمهوری اسلامی ایران علی‌رغم تحریم‌ها و تهدیدها، گام‌های بلندی در جهت توسعه و پیشرفت برداشته است، تصریح کرد: باتوجه به ظرفیت‌های بزرگ موجود در دو کشور، امیدواریم این ظرفیت‌ها در جهت پیشرفت هرچه بیشتر همکاری بین ایران و مالزی به‌کار گرفته شود.

فرمانده نیروی دریایی ارتش در گفت‌وگوی اختصاصی با «جام جم»:

با شیاطین، سرشاخ شده‌ایم

سواحل مکران دروازه اقتصادی کشور است

امین صبحی
دبیر گروه سیاسی

ارتش جمهوری اسلامی ایران از هشتم دی مجموعه رزمایش‌هایی تحت عنوان «ذوالفقار ۱۴۰۱» را در تنگه هرمز برگزار کرد که در این رزمایش‌ها شاخه‌های مختلف ارتش ازجمله نیروی زمینی، هوایی و دریایی مشارکت داشتند. رزمایشی که انگار بیشتر برای تایمز اسرائیل سنگین تمام شد، چراکه در گزارشی با استناد به تصاویر و اطلاعاتی که کاربران در فضای مجازی منتشر کرده‌اند، نوشت که در رزمایش اخیر ارتش ایران حمله به بندر ایلات (جنوب فلسطین اشغالی) شبیه‌سازی شده است. با این‌حال امیر ایرانی در این گفت‌وگو تاکید کرد که هیچ دولتی نمی‌تواند در برابر ما قلدری کند، چه برسد به رژیم غاصب که اساس وجودی آنها را به رسمیت نمی‌شناسیم و آنها در بازی خودمان نمی‌بینیم؛ زیرا ما با اصل شیطان سرشاخ شده‌ایم اما اگر پیام را دریافت کرده‌اند، کاملا درست گرفته‌اند. برای بررسی ابعاد این رزمایش، اهداف و نتایج و همچنین توسعه سواحل مکران و توسعه دریایی که مدنظر رهبر انقلاب هم بود با امیر دریادار شهرام ایرانی، فرمانده نیروی دریایی ارتش گفت‌وگو کردیم که مشروح آن از نگاه‌تان می‌گذرد:

رزمایش ذوالفقار ۱۴۰۱ ارتش جمهوری اسلامی ایران بازتاب زیادی در رسانه‌های مختلف از جمله رسانه‌های صهیونیستی داشت و این‌طور عنوان شد که این رزمایش، پیام واضح ایران به اسرائیل بوده، درباره اهداف بین‌المللی این رزمایش بفرمایید.

رزمایش امسال تفاوت زیادی با رزمایش‌های گذشته داشت و درواقع متناسب با تهدیدهایی که با آن روبه‌رو هستیم، طرح‌ریزی شده بود و تجهیزاتی را بر همان مبنا به میدان آوردیم. بنابراین اگر تهدید عوض شود، تجهیزات مناسب دیگری را که در اختیار داریم به میدان خواهیم آورد.

همان‌طور که مطلع هستید از سال ۸۸ به دلیل تهدیدهای موجود آن زمان - که در قالب دزدان دریایی مطرح شد - ما عهده‌دار امنیت دریایی در شمال اقیانوس هند، دریای سرخ و تنگه مالاکا در شرق اقیانوس هند شدیم، اتفاقی که معلول تروریسم دریایی بود تا بدین‌ترتیب منطقه را ناامن جلوه داده و حضور خود را توجیه کنند.

از همین رو از ابتدا تاکنون در آنجا که آب‌های بین‌المللی دریاهای آزاد است، شناورهای خود را مستقیما تحت پوشش داریم، امنیت سایرین را هم برقرار کرده‌ایم و به لطف خداوند و توانمندی‌های موجود در سایه فرماندهی مقتدر معظم کل قوا، توانسته‌ایم علاوه‌بر امنیت کشتیرانی خودمان، امنیت را به دنیا و منطقه هدیه کرده و آرامش را در هرجا که حضور داریم، برقرار کنیم. این امنیت‌آفرینی ادعای من نیست و به صورت کتبی مورد تشویق سازمان‌های بین‌المللی قرار گرفته‌ایم.

اولین پیام رزمایش اخیر، نمایش توانمندی‌ها و اقتدار ایران و تاکید بر این مسأله بود که درخصوص امنیت با هیچ‌کسی شوخی نداریم و اجازه نمی‌دهیم کسی پایش را از حریمش فراتر بگذارد. علاوه‌بر این، خواستیم فضایی را در اختیار جوانان توانمندمان قرار دهیم تا از تجربیات افراد خبره در این حوزه استفاده کرده و آموزش و مهارت خود را تکمیل کنند، زیرا معتقدیم دشمن حذف‌شدنی نیست و اگر سر یک دشمن را بزنیم، دشمنان دیگر اعلام وجود می‌کنند؛ چراکه آنها با ایران مقتدر مشکل دارند.

درخصوص پیام به رژیم صهیونیستی نیز باید بگویم از نظر ما رژیم منحوس در حد و اندازه‌ای نیست که بخواهیم پیامی به آنها بدهیم، پیام اصلی را فرمانده کل قوا به دنیا ابلاغ کردند که نظام اسلامی ما از مظلومان دفاع می‌کند و در کنار آن مفهوم، این فرمایش است که هیچ دولتی نمی‌تواند در برابر ما قلدری کند، چه برسد به رژیم غاصب که اساس وجودی آنها را به رسمیت نشناخته و آنها در بازی خودمان نمی‌بینیم، چراکه ما با اصل شیطان سرشاخ شده‌ایم اما اگر پیام را دریافت کرده‌اند، کاملا درست گرفته‌اند.

باتوجه به تغییر موقعیت و شیوه‌های نوین، شاهد شلیک موشک کروز ضدکشتی و اژدر هم در این رزمایش بودیم که طبق شنیده‌ها این سامانه افزایش برد قابل‌توجهی یافته و به بالاتر از ۳۰۰ کیلومتر رسیده است، پیشرفت‌های صورت‌گرفته در این حوزه را تشریح کنید.

شناورها سکو محسوب می‌شوند و همان‌طور که در همه‌جای دنیا مرسوم است در هر سکو هر امکاناتی بگذارید، قابل بهره‌برداری است اما باید سبک خودمان را یادآوری کنم. این نکته برای آنها هم عجیب است اما باید به این موضوع تاکید کنم که نه‌تنها در سامانه موشکی افزایش برد داشتیم، بلکه همان‌طور که عرض کردم، برد بیشتری هم در اختیار داریم. لذا بردی که به آن اشاره کردید باتوجه به تهدیدهای موجود در این رزمایش استفاده شد و بهره‌مندی از برد بیش از این را در این همایش جایز ندانستیم اما ان‌شاءا... اگر لازم باشد در رزمایش‌های بعدی آنها را هم به میدان می‌آوریم.

خبر خوب این‌که علاوه بر برد، دقت و قدرت انهدام هم افزایش چشمگیری یافته است و موضوع قابل‌توجه دیگر این است که همه این توفیقات توسط جوانان کشورمان شکل گرفته و نیروهای بومی صنایع دفاعی کشور این تجهیزات را ساخته و در اختیار ما گذاشته‌اند.

علاوه‌بر موارد ذکرشده، تاکتیک‌های جدیدی را در پرتاب موشکی اجرا کرده‌ایم و به همه اهدافی که مدنظر داشتیم، رسیده‌ایم. بنابراین به لطف خدا از نظر تجهیزاتی مشکلی وجود ندارد و در حوزه تاکتیک هم در صحنه مشغول به کار بودیم تا اقداماتی درخصوص چگونگی به‌کارگیری این ابزار در حوزه آسیب رساندن به دشمن انجام دهیم که الحمدلله به آن هم رسیدیم.

در حوزه پرتابی، موشک‌ها و اژدرها این رزمایش بسیار متنوع بود، طوری‌که چهار نوع اژدر مختلف و جدید را به میدان آورده و پرتاب کردیم که حجم پرتاب‌ها از نظر تعداد، کیفیت، تنوع و به‌روز بودن، اصلا قابل مقایسه با رزمایش گذشته نبود.

برخی از این اژدرها در دنیا کم‌نظیر و دومنظوره است و می‌تواند کشتی را مورد اصابت قرار داده یا زیردریایی را در عمق دریا کشف و به آن شلیک کند.

اولین پیام رزمایش اخیر، نمایش توانمندی‌ها و اقتدار ایران و تاکید بر این مسأله بود که درخصوص امنیت با هیچ‌کسی شوخی نداریم و اجازه نمی‌دهیم کسی پایش را از حریمش فراتر بگذارد

برنامه‌های آتی مرتبط با بحث توسعه استفاده از پهپادها چیست؟

پهپادها مانند تجهیزات سریع‌الوصول ساخته‌شده و به عنوان یک ظرفیت بسیار خوب در اختیار ما قرار گرفته و البته اولویت اول ما این است که در کارهای امداد و نجات و کمک‌های بشردوستانه از آن استفاده کنیم نه به صورت رزمی اما وقتی متوجه تهدیدی شویم، پهپاد تغییر ماهیت داده و در حوزه عملیاتی فعال می‌شود. در حوزه پهپادها و تقویت میزان انهدام آنها، برنامه‌هایی را در دستور کار داریم و در این خصوص توسعه جدی مدنظرمان است که ان‌شاءا... در این عرصه نیز برتری هوایی را به دست خواهیم آورد.

در حوزه ساخت زیردریایی‌های کلاس سنگین چه اقداماتی انجام شده و چه برنامه‌هایی را مدنظر دارید؟

حوزه زیردریایی کلاس سنگین در قالب پروژه بعثت تعریف شده و مراحل ساختش را پشت سر می‌گذارد. علاوه‌بر این، تجهیزات متناسب با آن نیز در حال آماده‌سازی است و به محض آماده شدن بدنه و نصب تجهیزات نهایی می‌شود و پس از ارزیابی‌های عملیاتی در دریا به مرحله الحاق عملیاتی می‌رسیم.

درخصوص تجهیز شناورها به موشک‌های عمودپرتاب چه پیشرفت‌هایی داشته‌ایم؟

توانمندی‌های این بخش نیز در کشور احصا شده، هیچ محدودیت علمی در این خصوص نداریم و صنعتگران به آن مسلط هستند. بحث‌های آموزشی مرتبط را نیز در دستور کار قرار دادیم و در حال برنامه‌ریزی هستیم که شناورها به موشک‌های عمودپرواز مجهز شوند تا این توانمندی نیز به توان موشکی موجود - که خودش نیز ارتقا یافته است - اضافه شود و ان‌شاءا... به طور متوازن در حوزه کمی و کیفی پیشرفت کنیم.

نیروی دریایی چه مراوداتی با کشورهای دوست دارد آیا در حوزه خرید تجهیزات جدید برای نیروی دریایی از طرف وزارت دفاع اقداماتی شده است؟

خیر، تا این لحظه نیروی دریایی ارتش سفارش خریدی نداشته و دنبال خرید تجهیزات خاصی نبوده‌ایم اما در راستای تعاملات بین‌المللی آمادگی خودمان را برای ساخت تجهیزات و انتقال این تکنولوژی‌ها به همه کشورها از جمله کشورهای منطقه اعلام کرده‌ایم و خستی در این حوزه نداریم. اگر احساس کنیم این تجهیزات به امنیت منطقه کمک کرده و موجب هم‌افزایی می‌شود، حتما این کار انجام می‌دهیم.

مقام معظم رهبری درخصوص توسعه سواحل مکران ابلاغیه‌هایی داشتند و نیروی دریایی ارتش نیز در این خصوص اقدامات مثبتی را در عرصه توسعه، کارآفرینی، راه‌اندازی بیمارستان و ... انجام داده است، مشروح این فعالیت‌ها را بفرمایید.

سواحل مکران ویژگی‌های بسیار ممتازی دارد و دروازه اقتصادی کشور است، زیرا مستقیما به اقیانوس متصل است و نه‌تنها خود سواحل را به عنوان کرانه، بلکه پس‌کرانه را هم توسعه خواهد داد و نکته جالبش اینجاست که امروز نه پس‌کرانه، بلکه پساپس‌کرانه هم در گرو این شکوفایی است و از این لحاظ فرمانده معظم کل قوا چهار دهه است که تاکید ویژه‌ای بر توسعه سواحل مکران دارند.

ما کشورهای همسایه‌ای داریم که به دریا مرتبط نبوده و به اصطلاح دچار خفگی ژئوپلیتیکی هستند، زیرا به دلیل متصل نبودن به دریا از لحاظ تأمین نیازهای خودشان با مشکلات متعددی روبه‌رو هستند. بنابراین توسعه این سواحل، زمینه شکوفایی پس‌کرانه (عمق کشور) و پساپس‌کرانه (کشورهایی که به دریا دسترسی ندارند) را فراهم می‌کند.

در همین راستا برای تامین این مطالبه رهبری، ابتدا نیروی انسانی را در آن منطقه مستقر کردیم و در حال حاضر نیز ظرفیت بالقوه‌ای برای استقرار خانواده‌های بسیاری همراه با ایجاد شغل برای آنها در آنجا وجود دارد.

حضور نیروی انسانی زمینه ارتقای شاخص‌های توسعه را هم فراهم می‌کند، بنابراین ما گام اول که مربوط به استقرار نیروی انسانی بود را انجام دادیم و خانواده‌هایی با آمار قابل‌توجه در آنجا مستقر هستند.

فرمانده معظم کل قوا توجه ویژه‌ای به بحث آموزش داشتند و بر همین اساس مدارسی در آن مناطق احداث شده است. در حال حاضر در کل کشور ۱۰ هنرستان دریایی داریم که دو تای آنها در مکران (جاسک و کنارک) فعال شده است. فارغ‌التحصیلان می‌توانند در همه ارگان‌های دریایی شاغل شوند و الزامی وجود ندارد که دانش‌آموختگان این مراکز حتما در نیروی دریایی خدمت کنند. البته اولویت جذب ما مربوط به افرادی می‌شود که از این مراکز فارغ‌التحصیل می‌شوند اما حتی اگر علاقه‌مند به خدمت در ارگان‌های دیگر باشند هم به آنها کمک می‌کنیم، زیرا همه این اقدامات در راستای شکوفایی منطقه صورت گرفته است.

وضعیت خدمات شرکت‌های هوایی در این مسیر به چه صورت است؟

متاسفانه تاکنون هیچ شرکت هواپیمایی برای سرویس‌دهی به ساکنان این منطقه اعلام آمادگی نکرده است لذا ارتش جمهوری اسلامی ایران برای سهولت تردد نیز یک پرواز مستقیم تهران - جاسک را به صورت هفتگی در روزهای یکشنبه به این منطقه اختصاص داده است که ان‌شاءا... به‌زودی به سه روز در هفته تبدیل می‌شود و همین اقدام، مشکلات رفت و آمد را تسهیل می‌کند.

آموزش به مردم بومی منطقه درخصوص مخاطرات دریا و نحوه آمادگی درخصوص بحران‌های احتمالی از دیگر اقداماتی است که انجام شده و مستندی را در این خصوص تهیه کرده‌اند که یکی از ساکنان بومی در مصاحبه‌ای می‌گوید از ۱۰۰ قایق به ۳۰۰۰ قایق رسیده‌ایم زیرا با حضور نیروی دریایی ارتش علاوه‌بر استقرار امنیت در منطقه، آموزش هم دیده‌ایم.

ما همچنان پیگیر جاده در طول سواحل مکران هستیم و امیدواریم دولت زودتر اقدامات مرتبط با این مسأله را انجام دهد. البته کار شروع شده اما سرعتش کم است و الحمدلله با همتی که در دولت سیزدهم هست، این موضوع هم ساماندهی می‌شود.

با توجه به این‌که حضرت‌آقا چند بار در کلام‌شان تاکید کرده‌اند که اگر کسی بخواهد آنجا را آباد کند، نیروی دریایی است که می‌تواند این کار را کند و به مسئولان دولتی و نماینده‌های مردم در مجلس هم اشاره مستقیم فرموده‌اند که کمک کنید، لذا ما دبیرخانه توسعه سواحل مکران را هم تشکیل دادیم، الحمدلله ارتباط خوبی هم با مجموعه مجلس و دولت داریم و امیدواریم اتفاقات خوبی در آنجا رخ دهد.

اشاره‌ای به بحث اشتغالزایی داشتید؛ باتوجه به استقرار نیروهای دریایی ارتش در آن منطقه و نیازمندی‌هایی از قبیل تعمیر شناور و موارد دیگر، این موضوع چطور فراهم شده است؟

درخصوص بهداشت و درمان هم در سواحل جنوب ساخت سه بیمارستان را در دستور کار داشتیم که دو تای آنها ۱۲۸ تختخوابی بوده که آماده و در حال تجهیز است. بیمارستان دیگر هم مربوط به جاسک و ۹۶ تختخوابی است و می‌تواند تا یک برابر و نیم امکان پذیرش داشته باشد و امیدواریم تا سال آینده نهایی شده و امکان پذیرش بیمار را داشته باشد.

ما در مقاطع مختلف رزمایش‌های تخصصی را برگزار می‌کنیم که قبلا به صورت مردم‌یاری بود اما الان نگاه‌مان را تغییر و آن را گسترش داده‌ایم به نحوی که تیم‌های تخصصی پزشکی، بهداشتی، مهندسی و آموزشی به روستاها رفته، مشکلات مردم را حل و فصل کرده، برنامه‌های رقابتی سرگرم‌کننده برای بچه‌ها برگزار می‌کنند و هدایایی به رسم یادبود به آنها تقدیم می‌شود تا یادآور حضور و علاقه ما به مردم باشد. در حوزه امداد و نجات هم به صورت موردی فعالیت‌هایی را به‌ویژه در سیل‌های فصل زمستان انجام می‌دهیم. به دلیل وضعیت جغرافیایی منطقه، نفوذ آب در زمین به سهولت انجام نمی‌شود؛ چون جنس آن عمدتا صخره‌ای - مرجانی است و آب روی سطح می‌ماند تا این‌که بخار شده یا به دریا منتقل شود. این شرایط مشکلاتی را فراهم می‌کند و ما برای حل این معضلات به مردم کمک می‌کنیم. از سوی دیگر اگر فردی دچار بیماری شده یا در حال وضع حمل باشد؛ با امکاناتی نظیر بالگرد جابه‌جایی آنها را انجام می‌دهیم. همه این تلاش‌ها به این دلیل است که سخنان فرمانده معظم کل قوا اجرایی و توسعه مدنظرشان عملیاتی شود.

امیدواریم توجه ویژه مردم به سمت این سواحل باشد و بدانند اگر توسعه در این بخش از کشورمان اتفاق بیفتد، قطع به یقین کشور بیش از آن چیزی که فکر می‌کنند، رشد کرده و از گیر و گورهای اقتصادی، نگاه به فروش نفت و اقتصاد تک‌محصولی کاملا رها می‌شویم.

برای مطالعه متن مشروح این گفت‌وگو کیو آرکد را اسکن کنید